

Interesants cilvēks

VAKARA ZIŅAS

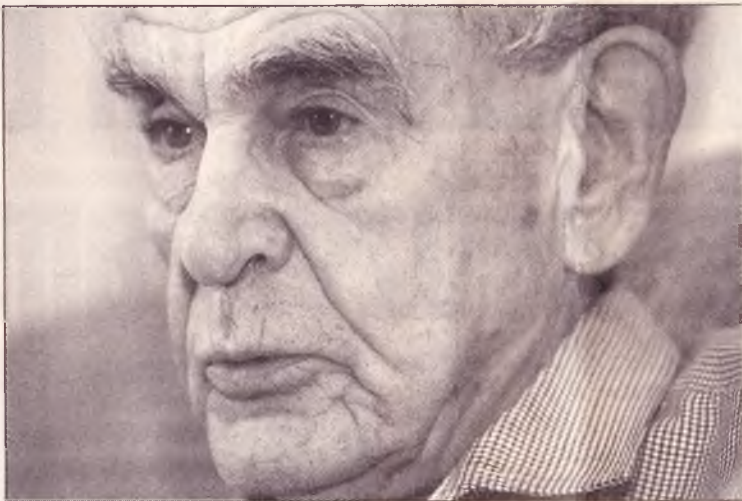
Nenogurdināmais zinātnieks

■ «Viņas teica, ka tas ir vienīgais pornogrāfiskās folkloras krājums pasaulē» ■ Mācījās divdesmit divas valodas ■ Vairākus mēnešus studēja ēģiptiešu hieroglifus

Ineta Lipša

»VZ« ŽURNĀLISTE

Vislabāk lai nākot no rīta, tad viņš vēl pagūs aiziet uz bibliotēku. Viņš — septiņdesmit astoņus gadus vecs kungs, mācījies divdesmit divas valodas, kas uz gaismas pili neiet lasīt romānus — ir līdz ausīm iegrimis pētniecības darbā. Un re, izrādās, šo to jaunu par latviešu tradīcijām var atklāt arī mūsdienās — laucinieki, Rīgā iebraukuši, pie Baltā kroga zirgus slēja uz divām kājām un teica: «Redzi Rīgu, redzi Rīgu». Zirgu apšlakstīja ar šņabi, paši pamatīgi sadzērās, un tikai tad drikstēja braukt Rīgā. To Boriss Infantjevs atklāja, rakstīdams pētījumu par jaunlatviešu laikabiedru latviešu pareizticīgo priesteru lā-

Oksana Džadana / VZ

ROSĪGS VĪRS. Katru brīvu brīdi Boriss Infantjevs pavada bibliotēkas lasītavā, jo pensionētam zinātniekam vienmēr galvā kāda tēma, ko pētīt. Pašlaik rosīgais vīrs nodarbojas ar Livonijas laiku — viņš skaita krievus, kas tolaik rosījušies Latvijas teritorijā.

roglifus — vairākus mēnešus studēja tos abi kopā. «Izrādījās, ka tā lieta nemaz nav tik sarežģīta — visiem tiem cilvēkiem un lopiņiem hieroglifos ir sava nozīme, kas mainās atkarībā no tā, vai viņš skatās pa labi vai pa kreisi, vai viņš iet ar vai bez kociņa,» skaidro lingvists.

«Pēc pieciem gadiem sieva mani aizdzina strādāt,» raiti noskaita Infantjeva kungs. «Tā es sāku strādāt — mācīju visu, ko man lika mācīt.» Latīņu valodas iedīšana Baltijas krievu institūta topošajiem juristiem grūtības nesagādāja, bet Kultūras akadēmijas paģērēto senkrievu valodu vajadzēja pašam piemācīties. Pēc tam viņam pastellēja mācīt baznīcslāvu valodu ticības mācības skolotājiem. Protams, ne visas no savulaik apgūtajām mēlēm viņš atceras šodien.

Pornogrāfiskās folkloras iemūžinātājs

No sendienām Infantjevs ārkārtīgi jūsmoja par vēsturi — arheoloģiju, etnogrāfiju un folkloru. Folkloru mazais Boriss pierakstīja, jau pamatskolā mācīdamies. Tā kā viņa tēvs bija mērnieks, Borisam bija izdevība izdzīvoties pa visiem Lat-

lāk no Ļeņingradas, no Puškina nama, divas dāmiņas bija atbraukušas speciāli mikrofilmēt manu krājumu. Viņas teica, ka tas ir vienīgais visā pasaulē pornogrāfiskās folkloras krājums,» smaidīdams nosauca aizrautīgais zinātnieks.

Ja sieva nedzen braukt uz Ikšķili pie meitas ciemoties, Boriss Infantjevs godīgi sēž bibliotēkā. Pašlaik zinātnieks ir izgudrojis ļoti interesantu pētniecības tēmu — vecdicinieku zinību biedrības «Vedi» uzdevumā saskaitīt un apzināt visus krievus, kas ir bijuši Latvijas teritorijā Livonijas laikā no 1200. līdz 1558. gadam. Izrādās, ka 2000. gadā var ne tikai sadzīt pēdas personām, kas šie ir uzturējušās pirms astoņiem gadsimtiem, bet pat uzzināt, kā sauca tos blēdigos krievu kupčus.

«Visi tie krievu kupči, kas brauca uz Livoniju tirgoties, šurp brauca bez naudas. Rīcības kapitālu viņi aizņēmas šeit un tūdaļ sāka andelēt. Tas viss — kad atbraucis, kad aizbraucis, cik naudas aizņēmis un ko par to pircis — ir atzīmēts parādu grāmatās,» aizrautīgi skaidro pētnieks. «Otrs avots ir sūdzības. Cits citu krāpa, un tirdzniecības process noritēja ļoti interesanti. Krievi tir-

na Liča hroniku. Habilitētā zinātņu doktora mūža milestība ir folklorā — viņš nodarbojas ar latviešu un krievu folkloras salīdzināšanu.

Mācījās valodu pēc valodas

«Vakar ar sievu saskaitījām veselas divdesmit divas valodas, ko es mēģināju mācīties, bet tas nenozīmē, ka es tās visas protu,» skaidro Boriss Infantjevs. Tā vienkārši dzīvē sanāca. Līdz skolas gadiem Boriss mācēja tikai dzimto krievu valodu. Tiesa, šāda tāda nojausma viņam bija arī par franču valodu, jo tante, kas studēja Francijā, vasaras pavadīja Latvijā, lasīja franču avīzes un joka pēc sāka smalko parīziešu valodu mācīt mazajam Borisam. Par latviešu valodu viņam nebija ne mazākās nojausmas līdz pat skolas gadiem, jo Rēzeknē,

“**Obligāti bija jāmacās baltkrievu, ukraiņu, bulgāru, poļu, bet Boriss vēl paņēma klāt čehu un serbu valodu — kā nekā serbu mēle ir līdzīga bulgāru, bet čehu — poļu.**”

Pēc tam mamma Borisu «ielika» Latviešu klasiskajā ģimnāzijā, un mazais gudrinieks dabūja apgūt klasiku — septiņus gadus sešas stundas nedēļā viņš mācījās latīņu valodu, turklāt klasē,

PĒTĪŠANAS VĒRTS. Lūk, Jāņa Liča hronikas manuskripts, kas līdz šim nekur nav publicēts un atrodams Latvijas Nacionālās bibliotēkas Reto grāmatu un rokrakstu nodaļā. To izpētījis, zinātnieks atklāja vismaz sev līdz šim nedzirdētu latviešu tradīciju — laucinieks Rīgas pievārtē Baltajā krogū slēja zirgu uz pakalējām, teikdams, lai skata Rīgu. Pēc tam apšjakstīja lopiņu ar šņabi, pats iedzēra un tikai tad devās Rīgā.

kur sengrieķu valoda bija obligātais priekšmets. Ksenofontu, Platonu, Homēra «Odiseju» oriģinālā puika lasīja jau skolā, tāpēc Universitātē sengrieķi problēmas nesagādāja.

Baltu filoloģijas studenta lingvistiskās zināšanas Universitātē gāja tikai plašumā — sanskritu Boriss mācījās pie profesora Endzelīna, senslāvu valodu — pie profesores Ābeles. Nokārtoja angļu valodas

kursu, franču valodu viņš mācījās pie Ludviga Sējas, bijušā Latvijas vēstnieka Lietuvā, kas 1940. gadā nepaguva emigrēt. Sāka mācīties šarmanto itāliešu valodu. Kad no slāvista kļuva par baltistu, pieķēra klāt lietuviešu valodu. Bet, kad no baltista atkal pārkvalificējās par slāvistu, apguva slāvu valodu. Obligāti bija jāmacās baltkrievu,

ukraiņu, bulgāru, poļu, bet Boriss vēl paņēma klāt čehu un serbu valodu — kā nekā serbu mēle ir līdzīga bulgāru, bet čehu — poļu. «Tante no franču studiju gadiem man bija

atstājusi spāņu valodas mācību grāmatu — tā kā es itāliešu valodu piepratu, nolēmu apgūt arī spāņu,» stāsta Boriss Infantjevs. Vācu okupācijas laikā, stāvēdams rindās pēc produktiem, aiz garlaicības viņš izpratoja apgūt ēģiptiešu hieroglifus, bet mācību grāmatu dabūt nevarēja, tāpēc ķērās pie ķīļu rakstiem.

Skolo studentus klasiskajās valodās

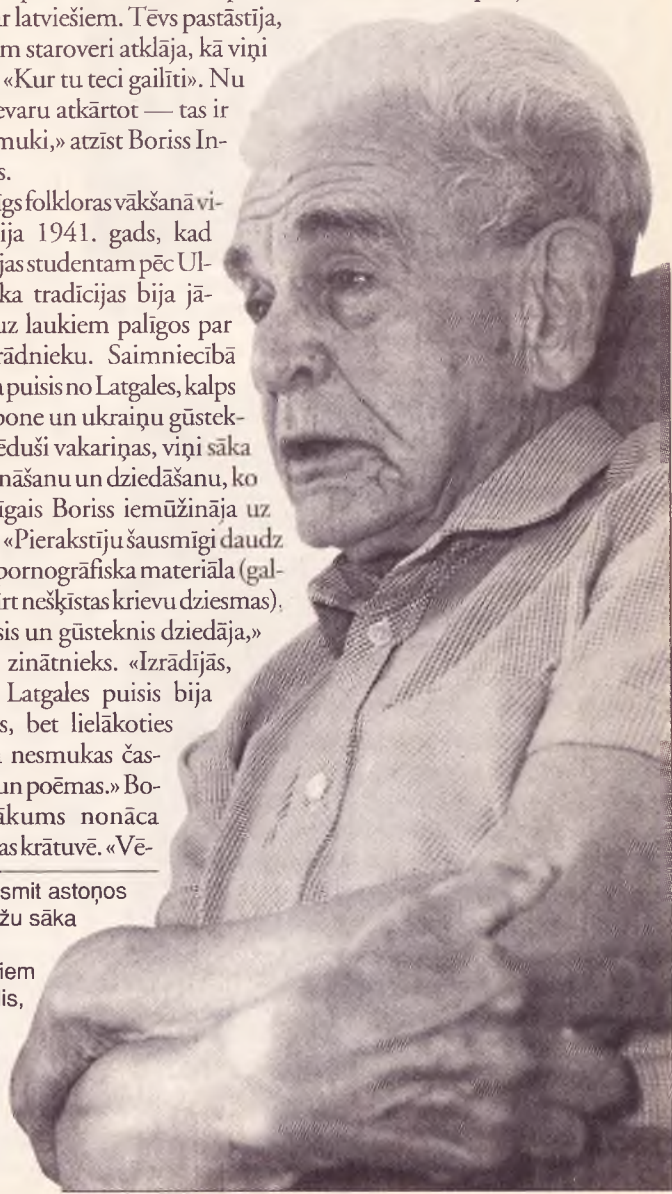
1993. gadā zinātnieku aizsūtīja pensijā. Piecus gadus viņš noslaistījās un ķērās pie studentu didišanas — mācīja latīņu un sengrieķu valodu topošajiem filozofiem vai teozofiem. Viens skolnieks bija īpaši neatlaidīgs — veselu gadu mācījās sengrieķu valodu, tad lūdza mācīt sanskritu. Galu galā viņš izdomāja, ka varētu apgūt ēģiptiešu hie-

VALODNIEKS. Sirmāis kungs savos septiņdesmit astoņos gados ir mācījis divdesmit divas valodas. Dažu sāka apgūt garlaicības dēļ, rindās pēc produktiem stāvēdams, bet, piemēram, ēģiptiešu hieroglīfiem ķērās klāt privātskolnieka mudināts — mācekļi, pie Borisa apguvis sengrieķu valodu un sanskritu, pierunāja viņu kopā apgūt hieroglifus. Nupat Infantjeva kungs iemācījās senkrievu valodu, lai šajos smalkumos ievadītu Kultūras akadēmijas studentus. Savukārt Baltijas krievu institūtā topošajiem juristiem viņš māca cēlo latīņu valodu.

vijas novadiem. «Papriekšu tēvs zemi mērija Latgalē. Vēl negāju skolā, kad meitenes man iemācīja piedauzīgās častuškas, un es tās tēvam dziedāju priekšā. Arī visādas parodijas par latviešiem. Tēvs pastāstīja, ka viņam staroveri atklāja, kā viņi parodē «Kur tu teci gailīti». Nu es to nevaru atkārtot — tas ir tik nesmuki,» atzīst Boriss Infantjevs.

Ražīgs folkloras vākšanā viņam bija 1941. gads, kad filoloģijas studentam pēc Ulmaņlaika tradīcijas bija jābrauc uz laukiem palīgos par palīgstrādnieku. Saimniecībā strādāja puisis no Latgales, kalps un kalpone un ukraiņu gūsteknis. Paēduši vakariņas, viņi sāka lielo runāšanu un dziedāšanu, ko tālredzīgais Boriss iemūžināja uz papīra. «Pierakstīju šausmīgi daudz visāda pornogrāfiska materiāla (galvenokārt nešķīstas krievu dziesmas), ko puisis un gūsteknis dziedāja,» atceras zinātnieks. «Izrādījās, ka tas Latgales puisis bija latvietis, bet lielākoties skaitīja nesmukas častuškas un poēmas.» Borisa vākums nonāca folkloras krātuvē. «Vē-

gojās ar vasku mucās, bet kas tik tajās mucās nebija — akmeņi, smiltis, lai tās būtu smagākas. Par katru tādu gadījumu rakstīja līgumus un sūdzības, kas ir pieejamas.»

SNUKS SVEIC VĀRDADĪENĀ: Ausmu, Ausmi, Ingunu, Malvini, Malvi, Viesturu, Viestardu, Kitiļu, Pavilu, Peteri, Peteri, Pauli, Tāivaldi, Mareku, Imantu, Rimantu, Ingaru, Intaru, Laumu, Ilvaru un Halīnu.

